

ADI-SOYADI: Seden KIRAN

BAŞLIK: Okulöncesi Dönem Çocuklarına Yönelik Hazırlanan Masal ve Öykü Kitaplarında Geçen İletişim Engelleri

ÖZET

Bu araştırmanın genel amacı “okulöncesi çocuklarına yönelik hazırlanan masal ve öykü kitaplarında geçen iletişim engelleri nasıl ele alınmıştır?” sorusuna yanıt aramaktır. Bu araştırmanın evrenini; okulöncesi çocuklarına yönelik hazırlanan masal ve öykü kitapları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini seçkisiz (rastgele) örnekleme yöntemi ile seçilmiş kırk dört masal, elli altı öykü kitabı oluşturmaktadır.

Çalışmada veri toplama aracı olarak doküman incelemesi kullanılmış, incelenen dökümanlar betimsel analiz yöntemiyle açıklanmış ve yorumlanmıştır. Araştırmanın başında çocuk edebiyatı ve iletişim ile ilgili alanyazın taraması yapılmıştır. Araştırılacak olan iletişim engelleri 1)emir vermek, 2)alay etmek-küçümsemek, 3)ad takmak, 4)eleştirmek-suçlamak, 5)tehdit etmek- gözdağı vermek başlıkları altında kategorilere ayrılmıştır.

Çalışmanın başında örnekleme alınan yüz kitaptan otuz tanesi iki uzman ve araştırmacı tarafından ayrı yerlerde ve zamanlarda oluşturulan kategorilere göre incelenmiştir. Uzmanlar bu başlıklara uygun buldukları tanımları değerlendirip araştırmacıya geri bildirimde bulunmuşlardır. Uzmanlar ve araştırmacı tarafından elde edilen tanımlar karşılaştırılmış; aralarındaki korelasyon SPSS paket programında hesaplanmıştır.

İncelemenin sonunda okulöncesi çocuklarına yönelik hazırlanan masal ve öykü kitaplarında geçen iletişim engelleri, kitaplardan doğrudan alıntı yapılarak listelenip, bu ifadelerin çocukların içinde bulunduğu dönemin gelişim özelliklerine uygun olup olmadığı yorumlanmıştır.

ANAHTAR SÖZCÜKLER

Çocuk, çocuk edebiyatı, okulöncesi dönem, iletişim, iletişim engelleri